

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra informačních technologií

Bakalářská práce

**Dopady informačního systému základních registrů
na veřejnou správu ČR**

Matěj Havel

© 2012 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra informačních technologií

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Havel Matěj

Veřejná správa a regionální rozvoj - k.s. Klatovy

Název práce

Dopady informačního systému základní registrů na veřejnou správu ČR

Anglický název

Effects of the information system of basic registers on the public administration of the Czech Republic

Cíle práce

Bakalářská práce je zaměřena na problematiku implementace základních registrů a e-governmentu v České republice. Hlavním tématem bakalářské práce je zhodnocení dopadu implementace informačního systému základních registrů na veřejnou správu v ČR.

Dílčí cíle bakalářské práce jsou:

- úvod do problematiky e-governmentu v ČR,
- analýza součástí e-governmentu v ČR,
- zhodnocení dopadů zavedení informačního systému základních registrů na veřejnou správu ČR.

Metodika

Metodika pro zpracování bakalářské práce je založena na vyhodnocení informací získaných studiem odborných publikací a zhodnocením dnešních trendů e-Governmentu v ČR ze tří pohledů, jednak z vlastního pohledu v závislosti na získaných informacích praxí v oboru a studiem odborných podkladů, dále z pohledu konzultanta pro veřejnou správu, který se problematikou e-Governmentu dlouhodobě zabývá a jako poslední hodnocení bude provedeno zhodnocení z pohledu zástupce veřejné správy z odboru Informatiky. Tyto pohledy budou řešeny pomocí studia odborné literatury a metodou dotazování expertů v oblasti e-governmentu a veřejné správy.

Harmonogram zpracování

- 1) Příprava a studium odborných informačních zdrojů, úvodní setkání s odborníky na problematiku e-Governmentu a veřejné správy ČR. – 06/2012
- 2) Zpracování přehledu řešené problematiky dle informačních zdrojů. – 07/2012 až 08/2012
- 3) Vypracování vlastního řešení, diskuze a zhodnocení výsledků. – 09/2012 až 10/2012
- 4) Tvorba finálního dokumentu bakalářské práce. – 11/2012 až 02/2013
- 5) Odevzdání bakalářské práce a teze. – 03/2013

Rozsah textové části

30 - 40 stran

Klíčová slova

E-government, informační systém datových schránek, eGon, CzechPOINT, informační systém základních registrů ČR, veřejná správa, ISVS, Egon, orgán veřejné moci, e-podatelna.

Doporučené zdroje informací

1. Štědroň, B. Úvod do eGovernmentu – právní a technický průvodce. Úřad vlády, Praha 2007, ISBN 978-80-87041-25-3.
2. Lidinský, V., Švarcová, I., Budiš, P., Loebel, Z., Procházková, B. e-Government bezpečně. Grada, Praha 2008, ISBN 978-80-247-2462-1.
3. MINISTERSTVO VNITRA. EGovernment - Ministerstvo Vnitra České republiky [online]. 2010. vyd. 2010 Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/egovernment.aspx>
4. EGOVERNMENT INFOCOM 2012. Magazín Egovernment 2012 [online]. 2012. vyd. 2012. Dostupné z: http://www.egovernment.cz/magazin_Egovernment_2012.html
5. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. Czech POINT [online]. 2012. vyd. 2012. Dostupné z: <http://www.czechpoint.cz/web/>

Vedoucí práce

Ulman Miloš, Ing., Ph.D.

Termín odevzdání

březen 2013

doc. Ing. Zdeněk Havlíček, CSc.

Vedoucí katedry

prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr.h.c.

Děkan fakulty

V Praze dne 15.1.2013

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Dopady informačního systému základních registrů na veřejnou správu ČR" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 29. 11. 2013

Poděkování

Rád, bych touto cestou poděkoval panu doktoru Miloši Ulmanovi za cenné připomínky a odborné rady, kterými přispěl k vypracování této bakalářské práce. A dále inženýru Tomáši Kubovi, mému kolegovi, za konzultaci, pomoc při statistickém průzkumu a jeho věcné připomínky a rady.

Dopady informačního systému základních registrů na veřejnou správu ČR

Effects of the information system of basic registers on the public administrative of the Czech Republic

Souhrn

Tato bakalářská práce je zaměřena na zhodnocení dopadů Informačního systému základních registrů na Veřejnou správu České republiky. Tyto dopady jsou zkoumány pomocí dotazníkového šetření provedeného mezi zaměstnanci Veřejné správy ČR. Respondenti tohoto průzkumu byly rovným dílem zástupci státní správy a samosprávy, výsledky šetření porovnávají rozdíly v pohledu na implementaci a spuštění základních registrů mezi těmito dvěma skupinami. Výsledky dotazníkového šetření byly zpracovány popisnou statistikou, vyhodnoceny pomocí regresní analýzy a použitím kontingenčních tabulek a testování statistických hypotéz.

Summary

This bachelor work is pointed on the evaluation of the impacts of the Information system of the Basic registers on public administration of the Czech Republic. These impacts are investigated with questionnaire which was made with the staff of the Public administration of CR. Half of the respondents was from administration and the second half was from the autonomy. A result of the research compares the view of these groups on the implementation and launch of the basic registers. A result of the questionnaire has been processed by descriptive statistics, evaluated by regression analysis and usage of the pivot table and testing of the statistical hypothesis.

Klíčová slova: eGovernment, informační systém datových schránek, eGon, CzechPOINT, informační systém základních registrů ČR, veřejná správa, ISVS, orgán veřejné moci, e-podatelna

Keywords: eGovernment, information system of data box, eGon, CzechPOINT, information system of basic registers CR, public administration, ISVS, public authority, e-registry

Obsah

Obsah	3
1 Úvod.....	5
2 Cíl práce a metodika	6
2.1 Cíl práce.....	6
2.2 Metodika	6
3 Veřejná správa v České republice.....	7
3.1 Základní rozdělení veřejné správy v ČR.....	7
3.2 Strategie vlády ČR v oblasti eGovernmentu.....	8
3.3 Strategie Evropské unie v oblasti eGovernmentu.....	9
3.4 Návaznost.....	10
4 Úvod do problematiky eGovernmentu v České republice.....	11
4.1 Informační systémy veřejné správy	12
4.2 Elektronické podatelny	13
4.3 CzechPOINT.....	13
4.4 Elektronický podpis	15
4.5 Časové razítko.....	15
4.6 Informační systém datových schránek.....	16
4.6.1 Informační systém datových schránek.....	17
4.6.2 Datová schránka.....	17
4.6.3 Datová zpráva	17
4.7 Autorizovaná konverze dokumentů	18
4.8 Základní registry	19
4.8.1 Typy údajů vedených veřejnou správou	20
4.8.2 Druhy základních registrů.....	21
5 Vlastní práce	26
5.1 Metodika vyhodnocení průzkumu	27
5.2 Statistické vyhodnocení dotazníku	28
5.2.1 Návrh dotazníku.....	28
5.2.2 První část dotazníkového šetření - otázky číslo 1 až 6	29
5.2.3 Regresní analýza první části dotazníkového šetření	31
5.2.4 Druhá část dotazníkového šetření - otázky číslo 7 až 15	33

6	Zhodnocení výsledků.....	38
7	Závěr	39
8	Seznam použitých zdrojů.....	1
9	Seznam tabulek	3
10	Přílohy.....	4
10.1	Dotazník.....	4
10.2	Kontingenční tabulka pro otázky 7 – 15	6

1 Úvod

Tématem této bakalářské práce jsou „Dopady informačního systému základních registrů na veřejnou správu ČR“. Toto téma bylo zvoleno s ohledem na aktuálnost modernizace veřejné správy. eGovernment je dnes velmi skloňované slovo a ne každý ví, co se pod ním skrývá. Tato práce se zabývá jednou ze součástí eGovernmentu a to Informačním systémem základních registrů. Tento informační systém je jeden ze základních pilířů celé elektronizace veřejné správy, neboť právě zde budou centrálně vedena všechna důležitá data, potřebná pro výkon veřejné správy.

Jedním z hlavních přínosů základních registrů by mělo být zvýšení efektivity a produktivity zaměstnanců veřejné správy. Tento systém by měl usnadnit vyhledávání informací o občanech České republiky, jejich aktualizaci a zvýšit rychlost předání těchto informací mezi jednotlivými orgány veřejné moci, tak abychom již nemuseli kvůli změně bydliště navštívit několik úřadů, ale aby k tomu stačila návštěva pouze jednoho.

Nyní s odstupem času po spuštění tohoto informačního systému můžeme zjistit, jaké výhody nám přinesl a také jak moc ovlivňuje každodenní činnost zaměstnancům veřejné správy. IS základních registrů byl spuštěn 1. 7. 2011. Od té doby uplynuly již dva roky. Jaké změny tedy základní registry přinesly a jak vidí tyto přínosy veřejná správa?

Cílem této bakalářské práce je na tyto otázky odpovědět a vyhodnotit dopady spuštění informačního systému na veřejnou správu. Pohled veřejné správy bude zkoumán pomocí dotazníkového šetření mezi zaměstnanci různých organizací veřejné správy a na základě tohoto výzkumu budeme moci zjistit, zda je tento pohled pozitivní či negativní.

Teoretická část této práce se věnuje popisu základnímu rozdělení Veřejné správy v ČR, základním strategiím vlády ČR v oblasti eGovernmentu a Strategii Evropské unie v této oblasti. Dále jsou popsány jednotlivé části eGovernmentu v České republice a je vysvětlen jejich význam a funkcionalita

Praktická část práce je zaměřena na vyhodnocení dotazníkového šetření a ověření hypotéz této bakalářské práce a sice, jaký je dopad IS základních registrů na běžnou činnost zaměstnance veřejné správy a je tento dopad pozitivní, nebo negativní.

V závěru práce jsou shrnuty dílčí výsledky průzkumu a v závěru zhodnocení daných hypotéz.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Problematika eGovernmentu je velmi široký pojem, který tato práce nemůže obsáhnout celý. Z tohoto důvodu se práce zabývá systémem základních registrů a jejich implementací v České republice. Hlavní tématem je zhodnocení dopadu informačního systému základních registrů na veřejnou správu České republiky.

Cílem teoretické části je úvod do problematiky eGovernmentu a popis jeho nejdůležitějších částí implementovaných v České republice. Tato část bakalářské práce je rozdělena na jednotlivé podkapitoly, dle řešené problematiky a představuje jednotlivé komponenty eGovernmentu.

Praktická část si klade za cíl, zhodnotit dopad Informačního systému základních registrů na veřejnou správu české republiky. V rámci této části bude proveden dotazníkový průzkum mezi zaměstnanci veřejné správy ČR. Tento dotazníkový průzkum bude zaměřen na dopad spuštění informačního systému základních registrů na náplň a efektivitu práce zaměstnance veřejné správy ČR.

Analýza Informačního systému základních registrů bude uzavřena zhodnocením dopadů ISZR veřejné správy.

2.2 Metodika

Teoretická část bakalářské práce je založena na studiu odborných publikací a internetových zdrojů. V této části bude provedena analýza součástí eGovernmentu v ČR. Praktická část bakalářské práce bude zahrnovat dotazníkový průzkum mezi 40 respondenty z řad zaměstnanců státní správy a samosprávy. Toto dotazníkové šetření bude představeno pomocí popisné statistiky, vyhodnoceno metodou regresní analýzy a ověřeno pomocí testování statistických hypotéz.

3 Veřejná správa v České republice

Definice veřejné správy má dva pohledy. Prvním je určitý druh činnosti pro správu veřejných záležitostí a druhým pohledem jsou instituce, které veřejnou správu vykonávají. Dalším pojetím veřejné správy je pojetí materiální a formální. Přičemž v materiálním pojetí (neboli funkčním pojetí) je veřejná správa činnost státních či jiných veřejných institucí, která není ani zákonodárná, ani soudní. Ve formálním pojetí (neboli institucionálním) je veřejná správa definována jako činnost orgánů označených jako správní úřady. (1)

Orgánem veřejné moci rozumíme veřejnoprávní korporace či jiné veřejnoprávní subjekty, které mají pravomoc a působnost rozhodovat o subjektivních právech a právních povinnostech jim bezprostředně nepodřízených právních subjektů. (1)

3.1 Základní rozdělení veřejné správy v ČR

Veřejná správa je zakotvena v Ústavě České republiky, ústavních zákonech a Listině základních práv a svobod. Ty společně tvoří ústavní základ veřejné správy České republiky. Ústavní pořádek, však neřeší organizaci a samotnou činnost veřejné správy jako celku. (2)

Základní rozdělení veřejné správy v české republice se rozlišuje na veřejnou správu:

- vykonávanou státem.
- vykonávanou jinými subjekty, které jsou nositeli veřejné správy na základě zákonné delegace.

Z tohoto rozdělení vyplývá, že nositeli veřejné správy v České republice mohou být tyto instituce:

- stát,
- veřejnoprávní korporace (ty se dále mohou dělit na územní, osobní a věcné),
- veřejné ústavy a podniky,
- fyzické a právnické osoby soukromého práva.

Další rozdíly nalezneme mezi nositelem veřejné správy a jejím vykonavatelem. (2)

Vykonavatel veřejné správy je orgán, který jedná jménem nositele veřejné správy. Tento orgán může zastupovat fyzická osoba, nebo kolektiv fyzických osob (vláda, kraje apod.).

Na pojem vykonavatele veřejné správy v České republice přímo navazuje pojem úřad. V ústavě je tento pojem zakotven jako správní úřad, na rozdíl od dříve používaného orgán státní správy. Tento pojem je používán ve smyslu organizačním, nikoli funkčním. Správním úřadem mohou být ministerstva, úřad práce. Naopak se pojmem správní úřad neoznačuje

funkce ve smyslu vykonávání úřadu (například prezident republiky, krajský hejtman apod.).

(2)

3.2 Strategie vlády ČR v oblasti eGovernmentu

Až do první poloviny devadesátých let dvacátého století neexistovala v České republice ucelená strategie ohledně informačních systémů. Zákonem č. 272/1996 sb. byl ustanoven tzv. ÚSIS, tedy Úřad pro státní informační systém.

Ten měl vybudovat státní informační systém a převzal kompetence za tento systém od Ministerstva hospodářství ČR a Úřadu vlády ČR. Problém byl, že daný zákon nestanovil pro ÚSIS žádné přesné kompetence.

Tato situace byla vyřešena přijutím zákona č. 365/2000 Sb. o informačních systémech veřejné správy. Po schválení tohoto zákona vydal ÚSIS první strategický dokument, který se jmenoval „Informační politika ČR: základy strategie“. Tento dokument byla spíše základní teze o významu informačních technologií, žádný další účel již neměl.

V roce 1999 byla přijata „Koncepce budování informačních systémů veřejné správy“. Cílem tohoto dokumentu bylo zvýšení efektivity a autority veřejné správy, posílení důvěry občanů a větší transparentnost a rozvoj ekonomického prostředí.

Další dokument o rozvoji informačních technologií v ČR byl „Státní informační a komunikační politika – eČesko 2006“ schválený vládou v roce 2004. Tento dokument si kladl za cíl sjednotit postup při budování státního informačního systému, tak aby tento IS byl konkurenceschopný v porovnání s Evropou. (3)

Dne 7. dubna 2008 byla představena „Strategie pro rozvoje služeb pro informační společnost“. Cílem strategie je změnit českou veřejnou správu tak, aby byla občanovi rovnocenným partnerem při jednání. Vizí této strategie je „ČR jako jedna z pěti nejlepších zemí EU v úrovni rozvoje e-Governmentu“.

Zatím posledním platným dokumentem, který se zabývá strategií eGovernmentu v ČR je Digitální Česko 2.0 – Cesta k digitální ekonomice. Hlavními cíli této strategie jsou:

- Posílení digitální ekonomiky.
- Podpora rozvoje vysokorychlostního připojení k internetu.
- Efektivní využití rádiového spektra.
- Zvýšení dostupnosti ICT pro všechny.
- Svoboda přístupu k internetu.
- Přístup občanů k informacím vytvářeným veřejnou správou pomocí internetu.

- Podpora legální nabídky audiovizuálních služeb.
- Garance volného přijímání programů médií veřejné služby pomocí zemského vysílání. (4)

3.3 Strategie Evropské unie v oblasti eGovernmentu

Evropská unie stanovila svoji strategii v oblasti informatizace s názvem Digitální agenda pro Evropu. Tato iniciativa je jednou ze sedmi stěžejních iniciativ strategie EU Evropa 2020.

Obecným cíle Digitální agendy pro Evropu je zajistit udržitelný hospodářský a sociální přínos jednotného digitálního trhu, založeného na rychlém a superrychlém internetu a interoperabilních aplikacích.

Tato strategie se zaměřuje na sedm základních překážek, které brání v plném rozvoji informační společnosti nebo přímo ohrožují užívání informačních a komunikačních technologií v jejich plném rozsahu. (5)

- **„Roztříštěnost digitálních trhů** – zásadní bude vyřešit problémy fragmentace licenčních systémů a autorských práv, odstranit překážky pro elektronické obchodování napříč členskými státy a to zejména v oblasti elektronických platebních systémů, spotřebitelských práv a ochrany dat.
- **Nedostatečná interoperabilita** – strategie může být úspěšná pouze tehdy, pokud budou její různé části a aplikace interoperabilní a založené na normách a otevřených platformách.
- **Rostoucí kyberkriminalita a riziko nízké důvěry v sítě** – nové formy trestné činnosti „kyberkriminality“ nutí vypracovat nové odpovídající mechanismy a řešit nové úkoly pro ochranu evropských základních práv v oblasti osobních údajů a soukromí.
- **Nedostatečné investice do sítí** – zahrnuje nutnost vypracovat národní operační plány pro širokopásmové připojení pro všechny, usnadnit investice do nových velmi rychlých otevřených a konkurenceschopných internetových sítí a zavést opatření k usnadnění investic, včetně právních ustanovení.
- **Nedostatečný výzkum a inovace** – je nutné zaměřit se na efektivnější využití znalostí výzkumných pracovníků a vytvořit inovační prostředí. Do roku 2020 by se měly zdvojnásobit celkové roční veřejné výdaje na výzkum a vývoj spojený s ICT z 5,5 mld. € na 11 mld. €, a to takovým způsobem, který vyvolá stejný nárůst soukromých výdajů z 35 mld. € na 70 mld. €.

- **Nedostatky v oblasti počítačové gramotnosti** – snažit se zmírnit vyloučení z digitální společnosti a ekonomiky, posílit digitální gramotnost, dovednosti a začlenění. Jsou zapotřebí koordinované akce, které zajistí, že digitální obsah a digitální služby budou plně dostupné všem včetně osob s postižením.
- **Promarněné příležitosti při řešení společenských výzev** – například řešení problémů spojených se změnou klimatu a dalšími tlaky na životní prostředí nebo řešení problematiky stárnoucího obyvatelstva a rostoucích zdravotních nákladů, vývoj účinnějších veřejných služeb a zapojení zdravotně postižených osob, digitalizace evropského kulturního dědictví a jeho zpřístupnění této i budoucím generacím.“ (5 str. 1)

Na národní úrovni je gestorem této strategie Ministerstvo vnitra ČR. Tento orgán dohlíží na implementaci této strategie ve většině z výše uvedených bodů. Protože je celá strategie velmi obsáhlá a průřezová, nedohlíží na její implementaci pouze Ministerstvo vnitra. Dále se na tomto procesu podílí například Ministerstvo průmyslu a obchodu a další.

3.4 Návaznost

V návaznosti na Evropskou strategii rozvoje informačních technologií, strategií tohoto rozvoje u nás, je vidět, že ambice České republiky v oblasti eGovernmentu nejsou malé a že cílem je být na špici moderního eGovernmentu v evropském měřítku.

4 Úvod do problematiky eGovernmentu v České republice

eGovernment je fenomén dnešní doby, doby kdy je vyvíjen velký tlak na využití informačních technologií pro vyšší efektivitu státní a veřejné správy vůči občanovi ale i vůči fungování státní a veřejné správy jako takové. Hlavní myšlenka eGovernmentu v České republice je usnadnění styku veřejnosti s úřady, především z hlediska úspory času.

Definice slova eGovernment je závislá na interpretaci tohoto slova. Dle OSN je definice eGovernmentu následující:

- „Trvalá povinnost veřejné správy zlepšovat vztah mezi občany a veřejným sektorem poskytováním levných a efektivních služeb, informací a znalostí. Praktická realizace toho nejlepšího, co může veřejná správa vykonávat.“ (6 str. 7)

Definici v České republice stanovilo Ministerstvo vnitra České republiky:

- „eGovernment představuje transformaci vnitřních a vnějších vztahů veřejné správy pomocí informačních a komunikačních technologií s cílem optimalizovat interní procesy.“ (6 str. 7)

Pojem eGovernment je třeba definovat i z legislativního hlediska. V České republice je eGovernmentu postupně implementován od roku 1999, kdy vešel v platnost Zákon o svobodném přístupu k informacím č. 106/1999 Sb., v dalších letech byl eGovernment pevně zakotven v legislativě České republiky především v následujících zákonech (v jejich aktuálním znění):

- Zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech,
- Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu,
- Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy,
- Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách,
- Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi,
- Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech.
- Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě

Všechny tyto zákony jsou základními nosníky zavádění eGovernmentu v České republice.

Specifickou roli v eGovernmentu hraje zákon č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů, který významně omezuje možnost uchovávat a propojovat osobní údaje, čímž významně ovlivňuje architekturu většiny informačních systémů veřejné správy.

Následující podkapitoly podrobněji popisují tyto základní nosníky eGovernmentu.

4.1 Informační systémy veřejné správy

Ministerstvo vnitra České republiky definuje Informační systémy veřejné správy na svém portálu takto: „Informační systémy veřejné správy jsou souborem informačních systémů, které slouží pro výkon veřejné správy.“ (7)

Tato definice pochází přímo ze zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy ve znění pozdějších předpisů.

„Cílem zákona je takový stav, kdy bude informační systém opatřen patřičným návodem, budou se o něj starat zkušení odborníci, bude mít patřičný servis a bude dělat jen to, co má.“ (6 str. 12)

Z čehož plyne, že celý soubor informačních systémů veřejné správy, má zjednodušit a zefektivnit práci s informacemi, jejich dlouhodobé uchování a jejich aktualizaci pro potřeby veřejné správy.

Vymezení pojmu Informační systém veřejné správy je velmi důležitý k tomu, aby bylo možné zhodnotit, který systém je informačním systémem veřejné správy a který není. Rozdíl je v zákonných požadavcích, které klade zákon č. 365/2000 Sb. na informační systém veřejné správy a to zejména ve zpracování dokumentace, komunikačních procesů a správě samotného informačního systému.

Za informační systém veřejné správy můžeme pokládat informační systémy, které splňují následující kritéria:

- „Informační systém, o kterém zákon (který stanovuje požadavky na vznik informačního systému) stanoví, že se jedná o ISVS podle zákona č. 365/2000 Sb. (například § 137 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce).“ (6 str. 12)
- „Informační systém, který je zákonem označen jako registr, rejstřík nebo evidence (například §21 zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci, omezení znečišťování, o integrovaném registru znečišťování).“ (6 str. 12)
- „Informační systém, u kterého je v zákoně uvedeno, že se jedná o ISVS, ale odkaz na zákon č. 365/2000 Sb. není uveden (například §419 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení).“ (6 str. 13)
- „Informační systém, který je zákonem stanoven bez označení, že se jedná o ISVS (například §4 odst. 1 písm. i) a j) zákona č. 365/2000 Sb.).“ (6 str. 13)

- „Informační systémy, které nejsou upraveny zákonem, ale prostřednictvím nichž orgán veřejné správy vykonává svěřené činnosti (například informační systém o poplatcích za psy, pokud je tento informační systém provozován obcí, která tuto činnost vykonává ze zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích).“ (6 str. 13)

Pokud některá z těchto kritérií informační systém splňuje, považujeme jej za informační systém veřejné správy a orgány veřejné správy s ním jsou povinny takto pracovat.

4.2 Elektronické podatelny

„Elektronická podatelna je obdobou klasické podatelny u všech orgánů veřejné správy. Stejně jako podatelna je vstupním a výstupním místem listinné komunikace orgánu veřejné správy, tak elektronická podatelna slouží pro komunikaci elektronickou. Mezi výhody elektronické podatelny se řadí zejména:

- Rychlost a automatizace,
- Nízké náklady na provoz,
- Vazba na spisovou službu orgánu veřejné správy.

Elektronické podatelny přinášejí výhody i občanům. Jsou jednotným oficiálním kontaktním bodem s orgánem veřejné správy a jsou dálkově přístupné.“ (6 str. 51)

Elektronické podatelny jsou dalším důležitým krokem k elektronizaci eGovernmentu v České republice. Jsou velmi efektivním přístupovým i výstupním místem pro komunikaci orgánu veřejné moci s občany. Veškeré příchozí i výchozí dokumenty jsou evidovány ve spisové službě orgánu veřejné moci, kterou musí ze zákona vést. Tento proces je automatizovaný a snižuje tak nároky na čas zpracování těchto dokumentů.

Elektronické podatelny měly velmi důležitou úlohu před zavedením informačního systému datových schránek. V dnešní době elektronické podatelny stále fungují, ale jejich význam postupně klesá.

4.3 CzechPOINT

Czech POINT je české legislativně ukotven v zákoně č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy. Název je zkratkou celé definice tohoto projektu, která zní: „Český Podací Ověřovací Informační Národní Terminál, tedy Czech POINT je projektem, jehož cílem je zredukovat přílišnou byrokracii ve vztahu občan – veřejná správa. V současnosti musí občan často navštívit několik úřadů k vyřízení jednoho problému. Czech POINT slouží

jako asistované místo výkonu veřejné správy, umožňující komunikaci se státem prostřednictvím jednoho místa tak, aby „obíhala data ne občan“.“ (8)

Czech POINT je kontaktním místem, kde se setkává veřejná správa přímo se zákazníkem, tedy občanem. Tato kontaktní místa lze najít na všech městských a obecních úřadech a na všech větších poštách v České republice.

„Kontaktní místo Czech POINT v současné době poskytuje následující služby:

- Výpis z Katastru nemovitostí,
- Výpis z Obchodního rejstříku,
- Výpis z Živnostenského rejstříku,
- Výpis z Rejstříku trestů,
- Výpis z Rejstříku trestů pro právnickou osobu,
- Přijetí podání podle živnostenského zákona (§ 72),
- Žádost o výpis nebo opis z Rejstříku trestů podle zákona č. 124/2008 Sb.,
- Výpis z bodového hodnocení řidiče,
- Vydání ověřeného výstupu ze Seznamu kvalifikovaných dodavatelů,
- Podání do registru účastníků provozu modulu autovraků ISOH,
- Výpis z insolvenčního rejstříku,
- Služby pro Datové schránky,
- Autorizovaná konverze dokumentů,
- Centrální úložiště ověřovacích doložek,
- Úschovna systému Czech POINT,
- CzechPOINT@office,
- Služby pro Základní registry.“ (8)

Z tohoto přehledu poskytovaných služeb je zřejmé, že v dnešní době je projekt Czech POINT již velmi rozsáhlý a v mnohém usnadňuje komunikaci občana se státní správou. V kombinaci s informačním systémem datových schránek umožňuje tento projekt, elektronickou komunikaci občana s orgány veřejné moci a naopak a zároveň tuto komunikaci povyšuje na rovinu klasické papírové komunikaci. Tento krok k „elektronizaci“ veřejné správy je obrovským přínosem celého eGovernmentu pro fungování veřejné správy v České republice.

4.4 Elektronický podpis

V době kdy je možné komunikovat s veřejnou správou elektronicky, je nutné zajistit bezpečnost a originalitu dat. Proto vznikl zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu, který definuje jeho využití pro autentifikaci odesílatele dat. Díky tomuto zákonu je možné přesně určit původce dokumentu, či dat a považovat tak tyto informace za důvěryhodné.

Aby mohl být elektronický podpis považován za důvěryhodný, musí být vydán certifikační autoritou, která je v daném státu akreditována. V České republice jsou takové certifikační autority celkem tři:

- Česká pošta s.p.,
- První certifikační autorita a.s.,
- eIdentity a.s.

„V praxi se možná nejvíce hovoří o **zaručeném elektronickém podpisu**, který je ale z pohledu důvěryhodnosti paradoxně „nejslabší“. Na opačné škále pak je **uznávaný elektronický podpis**, který je naopak „nejsilnější“. Vedle těchto dvou variant existují ještě další druhy elektronických podpisů, a všechny se mezi sebou liší zejména požadavky na certifikát, na kterém jsou založeny.“ (9)

Samotný elektronický podpis je „v současné podobě zpravidla založen na kombinaci kryptografických metod, z nichž stěžejní je asymetrická kryptografie. Bezpečnost elektronického podpisu a tím i jeho důvěryhodnost je závislá na mnoha faktorech. Mezi nejvýznamnější patří délka šifrovacích klíčů užívaných asymetrickou kryptografií, typy algoritmů, kvalita nosiče a ochrany klíčů (například čipová karta), způsob implementace a mnoho dalších. Jedná se o velice složitou technologii, jejíž praktické užití je díky standardní implementaci v základních produktových balících (např., MS Office a mnoho dalších) jednoduché a uživatelsky přívětivé.“ (6 str. 38)

Elektronický podpis má vždy pevně danou dobu platnosti a po uplynutí této doby je třeba jeho platnost prodloužit, aby mohl i nadále sloužit k bezpečné identifikaci původce dokumentu, či dat.

4.5 Časové razítko

Elektronické časové razítko je dle definice zákona č. 440/2004 SB. datová zpráva, kterou vydal kvalifikovaný poskytovatel certifikačních služeb. Tato zpráva důvěryhodným způsobem spojí data v elektronické podobě s časovým okamžikem, a tím je zaručena autenticita dat v elektronické podobě v čase. Pokud je dokument podepsán elektronickým

podpisem lze určit jeho původce, ale z elektronického podpisu nelze zjistit, kdy se tak stalo. Proto je využíváno elektronické razítko, které tento údaj obsahuje.

„Časová razítka mají stejně jako elektronické podpisy oporu v legislativě České republiky a lze se na ně v tomto duchu i odvolávat jako na důkaz. Kvalifikované časové razítko nese stejné bezpečnostní atributy jako kvalifikovaný certifikát a lze na něj tedy pohlížet jako na dokument stejné důvěryhodnosti. Klíčovým faktorem této technologie je přesný a garantovaný čas, který je vkládán do časového razítka. Je velice důležité, aby autorita, vydávající časová razítka, mohla průkazným způsobem doložit příslušnou přesnost a synchronizaci časového zdroje, a to i následně.“ (6 str. 43)

Časové razítko je dnes nejvíce využíváno pro informační systém datových schránek, kde každá zpráva, která tímto systémem projde, je označena právě tímto certifikátem, aby bylo možné tyto zprávy identifikovat v čase.

4.6 Informační systém datových schránek

Prvním velkým krokem k implementaci eGovernmentu v České republice bylo spuštění Informačního systému datových schránek. Tento systém byl spuštěn dne 1. 11. 2009, na základě zákona č. 300/2008 Sb., o elektronizovaných úkonech a autorizované konverzi, ve znění pozdějších předpisů. Správcem Informačního systému datových schránek je Ministerstvo vnitra České republiky. Tento orgán veřejné moci definuje Informační systém datových schránek takto:

„Datové schránky jsou elektronickým úložištěm, na které se doručují dokumenty orgánů veřejné moci a stejně tak i vůči nim. Tento způsob komunikace nahrazuje klasické doručování v listinné podobě.“ (7)

Informační systém datových schránek byl postaven na rovinu „klasické“ listinné komunikaci s orgány veřejné správy a usnadňuje tak komunikaci veřejné správy s občanem a naopak.

Na základě zákona č. 300/2009 Sb., jsou orgány veřejné správy povinny upřednostnit komunikaci pomocí Informačního systému datových schránek, před listinnou komunikací. V praxi to znamená, že každý orgán veřejné moci, který je uveden na portálu veřejné správy, má ze zákona zřízenou datovou schránku a pokud ji má i protistrana, se kterou komunikuje, je povinen ji využít.

Na rozdíl od orgánů veřejné správy, mají občané možnost si zřídit datovou schránku dobrovolně. Pokud tak učiní, všechny subjekty veřejné správy s nimi musí komunikovat prostřednictvím Informačního systému datových schránek.

Informační systém datových schránek přináší nový způsob využití fikce doručení dokumentů. Majitel datové schránky je povinen kontrolovat její obsah a vyzvedávat si doručené datové zprávy. Každá datová zpráva je považována za doručenou ve chvíli, kdy se majitel datové schránky do systému přihlásí. Pokud si majitel datové schránky nekontroluje došlé datové zprávy pravidelně, může se stát, že po uplynutí 10 dnů kdy mu datová zpráva přišla do datové schránky, je tato zpráva „fiktivně“ doručena a mohou být spuštěny procesy na tuto událost závislé (například odvolací lhůty apod.). Tato funkcionalita Informačního systému datových schránek urychluje procesy veřejné správy, které se právě kvůli často problematickému fyzickému doručení dokumentů velmi protahovaly.

Základní definice jednotlivých komponent i samotného Informačního systému datových schránek nalezneme v Provozním řádu ISDS, který vydalo Ministerstvo vnitra.

4.6.1 Informační systém datových schránek

„Informační systém datových schránek zajišťuje bezpečnou a průkaznou elektronickou komunikaci mezi orgány veřejné moci (dále též „OVM“) na straně jedné a fyzickými či právnickými osobami na straně druhé, jakož i mezi OVM navzájem.“ (10)

4.6.2 Datová schránka

„Datová schránka (dále též DS) je elektronickým úložištěm, tedy datovým prostorem, který je vyhrazen pro orgán veřejné moci nebo právnickou osobu nebo podnikající fyzickou osobu nebo pro fyzickou osobu, kam jsou orgány veřejné moci doručovány datové zprávy, kde jsou prováděny úkony vůči orgánům veřejné moci. Datová schránka je součástí ISDS.“ (10)

4.6.3 Datová zpráva

„Datovou zprávou jsou elektronická data, která lze přenášet prostředky pro elektronickou komunikaci a uchovávat na záznamových médiích, používaných při zpracování a přenosu dat elektronickou formou (zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu, ve znění pozdějších předpisů).“ (10)

Podobné nástroje jsou využívány již v některých státech Evropy, například v Německu De-mail, ve Švýcarsku Incamail a Italský Posta Certifikata. Pro srovnání těchto systémů využijeme systém našich západních sousedů, tedy Německa.

System De-mail na rozdíl od datové zprávy v ČR je varianta emailu, tento systém stát nezřizuje, ale pouze jej právně definuje. Provoz tohoto systému zajišťují privátní subjekty a stát pouze dohlíží na splnění všech zákonných požadavků a dále je kontroluje. System De-mail je zpoplatněn stejně jako Datové zprávy v ČR, ale zprávy platí odesilatelé, nikoli stát. Navíc jsou tyto ceny stanoveny provozovatelem služby, tedy soukromým subjektem. Stát se v tomto směru vůbec neangažuje. (11)

4.7 Autorizovaná konverze dokumentů

Termín autorizovaná konverze dokumentů je zakotven v Zákoně č. 300/2008 Sb., o elektronizovaných úkonech a autorizované konverzi, ve znění pozdějších předpisů.

„Dalším aspektem zrovnoprávnění elektronických a papírových dokumentů je oblast úschovy a archivace dokumentů. Zrovnoprávnění elektronické formy zde znamená možnost bezpečně transformovat papírové dokumenty do elektronické formy a uchovávat pouze dokumenty v elektronické formě. Tuto transformaci mohou provádět pouze firmy nebo instituce, pokud dodrží předepsané postupy. Mohou ji provádět specializované firmy jako službu pro třetí osoby. Takto chápe konverzi dokumentů moderní legislativa ve všech vyspělých státech, které přijaly příslušnou úpravu.“ (6 str. 73)

To znamená možnost uchovávání elektronických verzí dokumentů na místo papírových, protože tento způsob archivace dokumentů je efektivnější a levnější. Toto převedení dokumentu z papírové formy na elektronickou může být provedeno, „pokud jsou splněny následující podmínky:

- Informace jsou v písemné formě,
- Jedná se o autentický dokument, resp. Originál (viz výše),
- Je možné určit původce datové zprávy a datum a čas, kdy byla datová zpráva odeslána nebo doručena,
- Požadavek úschovy se netýká informací, jejichž jediným účelem je komunikace příslušné informace.“ (6 str. 74)
- Nelze autorizovaně konvertovat dokumenty, u nichž je požadována jedinečnost – občanský, řidičský průkaz, lovecký lístek, zbrojní pas, atd.

4.8 Základní registry

„Základní registry jsou jedním ze základních pilířů eGovernmentu (elektronické veřejné správy). Základním cílem je ulehčit občanům, firmám a dalším subjektům styk s veřejnou správou, tj. minimalizovat počet návštěv na úřadech a využít možností technologií 21. století pro on-line přístupy odkudkoli a kdykoli. Současně musí veřejná správa zajistit bezpečnou, efektivní a transparentní výměnu přesných a aktuálních (tzv. referenčních) údajů.“ (7)

Následující schéma představuje systém základních registrů jako celek a jeho využití jednotlivými subjekty, od Ústředních orgánů veřejné správy až k občanovi.

Projekt implementace základních registrů se skládá ze šesti dílčích projektů, které jsou postupně realizovány. Tři z těchto projektů spadají pod Ministerstvo vnitra České republiky, další projekty realizuje Český statistický úřad, Český úřad zeměměřický a katastrální a Úřad pro ochranu osobních údajů. Projekty jsou následující:

- Registr obyvatel,
- Registr práv a povinností,
- Informační systém základních registrů,
- Registr osob,
- Registr územní identifikace, adres a nemovitostí,
- Převodník identifikátorů fyzických osob.

Vytvoření základních registrů bylo ustanoveno počátkem roku 2007, kdy Vláda České republiky schválila základní cíle strategie „Efektivní veřejná správa a přátelské veřejné služby“ (Smart Administration) pro období 2007 – 2015. Jedním z cílů této strategie je vytvoření a implementace centrálních registrů, které usnadní sdílení informací v rámci celé veřejné správy. V návaznosti na schválení této strategie byl vypracován a schválen Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech. Tento zákon stanovuje základní registry jako jediný a pravdivý zdroj informací, které se využívají pro práci veřejné správy. Projekt základních registrů odstraní roztržitost, duplicitu a rozdílnost dat, které jednotlivé orgány veřejné správy uchovávají.

Smyslem vytvoření základních registrů tedy je:

- Bezpečně poskytovat vybrané referenční údaje o vybraných subjektech, které jsou právně závazné,
- Přenášet změny v těchto záznamech napříč celou veřejnou správou,

- Zaručit bezpečné a transparentní poskytování údajů i z dalších informačních systémů veřejné správy,
- Zavést kontrolu subjektů nad údaji o nich vedených veřejnou správou,
- Zjednodušit ohlašovací povinnost orgánů veřejné správy,
- Vytvořit základy pro optimalizaci procesů veřejné správy.

(zdrojem tohoto textu je dokument Ministerstva vnitra (12)).

4.8.1 Typy údajů vedených veřejnou správou

Zákon o základních registrech dále klasifikuje vedené údaje na tři skupiny, referenční údaje, referované údaje a ostatní údaje. Jednotlivé skupiny údajů, jsou podrobněji popsány v následujících podkapitolách.

4.8.1.1 Referenční údaje

„Jedná se o údaje, které budou centrálně uchovávané pouze v jednom základním registru, a ostatní registry budou tento údaj ze základního registru přebírat. Všechny oprávněné orgány veřejné správy (které dnes vedou referenční údaj ve svých informačních systémech veřejné správy a může se k nim dostat informace o jeho prokazatelné změně) musí mít do základního registru přístup pro případnou aktualizaci vedených údajů.“ (6 str. 77)

Referenční údaje jsou tedy takové, které budou uchovány v základním registru a odtud budou využívány dalšími registry jako údaje základní.

4.8.1.2 Referované údaje

„Za referované údaje jsou považovány takové údaje, které jsou vedeny v informačním systému veřejné správy a jsou referenční v základním registru. Takový informační systém veřejné správy následně bude mít povinnost všechny referenční údaje ze základních registrů přejímat, pokud s nimi chce pracovat a vést je. Technicky může být přejmutí referenčních údajů vyřešeno odkazem, synchronizací, případně vznesením dotazu na požadovaný údaj.“ (6 str. 77)

Referované údaje jsou údaje, které dnes vedou orgány veřejné správy ve svých informačních systémech. Pokud takové údaje budou i v základním registru, bude mít orgán za povinnost je přejímat z tohoto registru a používat pouze tyto referenční údaje.

4.8.1.3 Ostatní údaje

„Ostatní údaje nejsou referovanými údaji. Jsou to údaje, které nemusí být přebírány ze základních registrů a mohou být vedeny podle úvahy příslušného orgánu veřejné správy.“ (6 str. 77)

Tyto údaje mohou tedy orgány veřejné správy vést dle svého uvážení, například pro usnadnění některých svých agend. O aktuálnost těchto dat se musí ale starat každý orgán veřejné správy sám.

4.8.2 Druhy základních registrů

Dle zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech jsou provozovány čtyři základní registry:

- Registr obyvatel,
- Registr práv a povinností,
- Registr osob,
- Registr územní identifikace.

Každý z registrů povede jiné referenční údaje.

4.8.2.1 Registr obyvatel

„V Registru obyvatel jsou vedeny referenční údaje o fyzických osobách. Jedná se o občany ČR a EU, cizince s povolením pobytu v ČR a cizince, kterým byla na území České republiky udělena mezinárodní ochrana formou azylu nebo doplňkové ochrany. Zdrojem dat jsou současné relevantní evidence. Registr sdílí potřebná data s ostatními základními registry.

Základní registr obyvatel, jehož správcem je Ministerstvo vnitra, bude od 1. července 2012 hlavním zdrojem údajů o fyzických osobách, konkrétně o:

- všech občanech ČR,
- cizincích s povolením k pobytu v ČR,
- cizincích, kterým byl na území ČR udělen azyl nebo doplňková ochrana,
- jiných fyzických osobách, o nichž jiný právní předpis stanoví, že budou vedeny v Registru obyvatel.
- O všech těchto osobách se v Registru obyvatel vedou následující referenční údaje:
- příjmení, jméno
- odkaz do registru územní identifikace na adresu místa pobytu, příp. na adresu pro doručování

- datum narození a úmrtí,
- datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého a den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti,
- odkaz do registru územní identifikace na místo a okres narození a úmrtí; popřípadě stát narození a úmrtí,
- státní občanství,
- čísla elektronicky čitelných identifikačních dokladů,
- údaj o tom, zda má osoba zpřístupněnu datovou schránku.

Referenční údaj - údaj vedený v základních registrech, který je státem garantován jako aktuální a správný. Každá změna referenčního údaje se promítne ve všech ostatních agendách veřejné správy, občan tak již nebude muset obíhat řadu úřadů, aby zde tuto změnu doložil. Například při změně jména nebo adresy místa trvalého pobytu občan pouze navštíví nejbližší úřad v místě bydliště, kde tuto změnu ohlásí a ostatní úřady si prostřednictvím systému základních registrů tuto informaci již předají mezi sebou.

Přínosy zavedení systému základních registrů pro občany při kontaktu s veřejnou správou:

- větší komfort a kvalita poskytovaných služeb,
- data vedená ve formě referenčních údajů již nebude muset občan dokládat, či je stále opakovaně vyplňovat na jednotlivých formulářích,
- méně času stráveného na úřadech,
- vyšší úroveň ochrany jejich osobních údajů,
- zkrácení procesu vyřízení žádosti,
- snížení byrokratické zátěže,
- občanovi se zřízenou a zpřístupněnou datovou schránkou bude bezplatně zasílán výpis při každé provedené změně referenčních údajů.
- Přínosy zavedení systému základních registrů pro úředníky:
- usnadnění jejich činnosti v souvislosti se získáváním a ověřováním údajů občanů,
- již nebudou muset váhat nad správností osobních údajů o občanech,
- nebude docházet k duplicitám,
- bude zajištěna jedinečnost referenčních údajů v Registru obyvatel.“ (13)

4.8.2.2 Registr práv a povinností

„Registr práv a povinností slouží jako zdroj údajů pro informační systémy zákl. registrů při řízení přístupu uživatelů k údajům v jednotlivých registrech a agendových informačních systémech. To znamená, že kdykoliv se někdo pokusí získat z registrů nějaký údaj, nebo ho dokonce změnit, bude systém posuzovat, zda to bude dovolené a jestli má na to právo ze zákona.

V RPP budou uchovávány záznamy, „digitální stopy“, tj. referenční údaje o právech a povinnostech vedených jako referenční v ostatních ZR. Díky tomu bude mít každý občan možnost se dozvědět, kdo, kdy a za jakým účelem data o něm vedená v ZR měnil nebo upravoval. Všichni, kteří mají zřízenou datovou schránku, dostanou automaticky jednou ročně výpis a ostatní jej obdrží na vyžádání z CzechPOINTu.

Obsahem RPP jsou:

- Referenční údaje o působnosti orgánů veřejné moci a to o agendách, o orgánech veřejné moci, které je vykonávají, o informačních systémech, které pro výkon agend používají a o rozsahu oprávnění přístupu k referenčním údajům a návaznost na eSbírku.
- Referenční údaje o právech a povinnostech osob a to o údajích o rozhodnutích, na jejichž základě dochází ke změně referenčním údajů v ZR, o údajích o dalších právech a povinnostech osob, pokud tak stanoví jiný právní předpis.“ (13)

4.8.2.3 Registr osob

„Registr osob slouží k evidenci Právnických osob a jejich organizačních složek, podnikajících Fyzických osob, zahraničních osob a jejich organizačních složek, organizacím s mezinárodním prvkem a organizačních složek státu.

Obsahuje základní identifikační údaje o osobách, jejich provozovnách a statutárních zástupcích. Seznam referenčních údajů naleznete v § 26 zákona č. 111/2009 Sb., o zákl. registrech. Všechny osoby zapsané do ROS jsou identifikovány jednoznačným identifikátorem (IČO), které na žádost editorů přidělí přímo ROS.

ROS využívají všechny orgány veřejné správy, které mají oprávnění z Registru práv a povinností. Editoři provádí veškeré záznamy do ROS a v rámci jejich role přidělují osobám IČO a zapisují a aktualizují příslušné referenční údaje. Hlavní zdroje dat: obchodní rejstřík, rejstřík živnostenského podnikání a dále informační systémy nebo evidence vybraných

ministerstev a ústředních orgány státní správy, profesní komory, obce, kraje nebo veterinární správa. Seznam agendových míst naleznete v příloze Nařízení vlády č. 161.“ (13)

4.8.2.4 Registr územní identifikace adres a nemovitostí

„Registr územní identifikace, adres a nemovitostí slouží k obsahu údajů o územních prvcích, údajů o územně evidenčních jednotkách, adres, územní identifikace a údajích o účelových územních prvcích. Jednotlivé prvky budou zobrazovány nad mapami státního mapového díla a digitálními mapami veřejné správy.

RUIAN bude zprostředkovávat i údaje o vlastnictví z informačního systému katastru nemovitostí. Jako jediný registr povede také nereferenční údaje, kterými jsou tzv. „technickoekonomické atributy“ budov (počet podlaží, výměra, připojení na plyn, kanalizaci, vodu, způsob vytápění ...)

Je budován v gesci ČÚ zeměměřického a katastrálního (ČÚZK). Všechny adresy budou definovány odkazem na adresní místo v RUIAN. Tím lze zaručit, že údaje se nebudou dublovat a budou vždy aktuální.“ (13)

4.8.2.5 Převodník ORG

„Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, a jeho změna zákonem č. 100/2010 Sb., přinesl Úřadu pro ochranu osobních údajů nový úkol: do 30. 6. 2012 vytvořit Informační systém ORG jako součást systému základních registrů, která bude zajišťovat procesy spojené s identifikací fyzických osob a se zabezpečením jejich osobních údajů.

Základním smyslem Informačního systému ORG (který je v některých materiálech označován jako převodník identifikátorů) je zajistit v celém systému základních registrů ochranu osobních údajů, a to cestou náhrady dosavadního používání rodného čísla jako univerzálního identifikátoru fyzické osoby systémem bezvýznamových identifikátorů. Tyto identifikátory se budou pro jednotlivé agendy nebo skupiny agend lišit, a neumožní tak při znalosti jednoho identifikátoru vyhledávat údaje o fyzické osobě v agendě jiné. Jediným místem, kde budou všechny tyto identifikátory uloženy, je právě Informační systém ORG. V tomto systému však nejsou uloženy žádné další údaje fyzických osob, takže ani znalost všech identifikátorů neumožňuje Úřadu (ani nikomu jinému) zjistit jejich přiřazení jednotlivým fyzickým osobám. Touto cestou by měla realizace projektu základních registrů výrazně přispět k ochraně osobních údajů občanů.

ORG je specifický informační systém základních registrů, který zajišťuje ochranu osobních uložených v základních registrech.

- přiděluje zdrojové identifikátory fyzických osob (ZIFO),
- generuje agendové identifikátory fyzických osoby (AIFO) pro cílové agendy,
- zajišťuje převody agendových identifikátorů fyzických osob v systému základních registrů, tzn., převádí AIFO jedné agendy na AIFO druhé agendy,
- převod mezi AIFO jedné agendy na AIFO jiné agendy dokáže jako jediný v celém systému základních registrů,
- mimo ZIFO a AIFO neobsahuje ORG žádné jiné osobní údaje,
- Informační systém ORG komunikuje výhradně a pouze jen s informačním systémem základních registrů (ISZR).“ (13)

4.8.2.6 Informační systém základních registrů

„Informační systém základních registrů slouží k dosažení rychlejšího a spolehlivějšího poskytování služeb státní správy nejširší veřejnosti a umožňuje občanům a podnikatelským subjektům jednoduše a rychle komunikovat s úřady, státní správou a územní samosprávou. Bude sloužit k ověření a čištění dat.

Data uvedená v agendových informačních systémech jsou ověřována z hlediska své aktuální správnosti vůči tzv. referenčním datům uvedených v základních registrech. Mezi specifické cíle projektu ISZR patří kromě vytvoření Informačního systému ZR dle zákona č. 111/2009 Sb. o základních registrech, a jeho naplnění příslušnými daty také zajištění integrity a zabezpečení schopnosti komunikace s relevantními informačními systémy veřejné správy. Dále zajištění aktuálnosti dat, bezpečné sdílení dat mezi jednotlivými úřady, možnost výměny dat s ostatními členskými zeměmi EU, oprávněný přístup občanů k údajům uvedených v registru, zajištění sdílení dat takovým způsobem, který umožní jejich efektivní pořizování a sdílení s odpovídající mírou zabezpečení přenášených dat a požadovanou dostupností služeb.“ (13)

5 Vlastní práce

Předpokladem, který má být ověřen touto prací je, jaký dopad má Informační systém základních registrů na běžnou činnost zaměstnance veřejné správy a to jako osoby, která s tímto informačním systémem přichází denně do kontaktu a která s tímto informačním systémem denně pracuje.

Otázky v dotazníku jsou vytvořeny na základě hypotéz, které výsledky tohoto průzkumu buď ověří a potvrdí jejich pravdivost, nebo naopak tyto předpoklady vyvrátí. Hypotézy jsou následující:

- Vnímání pozitivních dopadů Informačního systému základních registrů je závislé na typu veřejné správy. Z toho vyplývá, že pohled státní správy a samosprávy na ISZR se liší.
- Pohled státní správy a samosprávy na Informační systém základních registrů se neliší a tento pohled je kladný.
- Názor státní správy i samosprávy je, že do budoucna (2 – 3 roky) bude ISZR pro Veřejnou správu pozitivním přínosem.
- Státní správa i samospráva souhlasí, že příprava projektu, ze strany státu, na zavedení a spuštění ISZR byla velmi dobrá.

Tyto hypotézy jsou dále testovány pomocí regresní analýzy, vyhodnocení odpovědí dotazníků a kontingenční tabulky.

Dotazníkové šetření bylo provedeno na několika typech orgánů veřejné moci a organizací státu. Tohoto dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 40 zaměstnanců z těchto typů organizací:

- Krajský úřad Plzeňského kraje
- Magistrát města Plzně
- Obecní úřad Obce Smědčice
- Živnostenský úřad obce s rozšířenou působností
- Úřad práce Plzeň
- Ministerstvo vnitra ČR
- Okresní správa sociálního zabezpečení Plzeň
- Krajský/okresní Soud
- Příspěvková organizace Krajského úřadu Plzeňského kraje

Dotazník obsahoval 15 otázek, které se týkaly Informačního systému základních registrů a ovlivnění pracovní náplně jednotlivých zaměstnanců tímto systémem. Dvanáct otázek dotazníku mělo čtyřstupňové odpovědi, tři otázky měly třístupňové odpovědi s možností zadání doplňujícího textu. Tento dotazník se nachází v příloze. K jeho vytvoření byl použit MS Excel 2007 a k distribuci dotazníků byl využit email.

Ke zhodnocení výsledků první části dotazníkového šetření byla využita regresní analýza pro vyjádření závislosti odpovědí na typu správy a organizace. Pro vyhodnocení otázek číslo sedm až patnáct byla použita kontingenční tabulka pro přehledné zobrazení odpovědí zaměstnanců organizací státní správy a samosprávy.

Z odpovědí jednotlivých zaměstnanců veřejné správy na první pohled vyplývá, že s myšlenkou základních registrů a jejím přínosem pro veřejnou správu se ztotožňují, ale samotné provedení informačního systému, celkovou informovanost o problematice týkající se základních registrů a pomoc od centrálních orgánů vnímají jako největší slabiny celého projektu.

5.1 Metodika vyhodnocení průzkumu

Pro statistické vyhodnocení odpovědí získaných z jednotlivých dotazníků bylo použito dvou metodik.

První z použitých metodik bakalářské práce je regresní analýza. Tato metodika byla použita pro vyhodnocení a popsání závislosti mezi odpověďmi jednotlivých zaměstnanců veřejné správy z první části dotazníku a jejich pohledu na pozitivní přínosy a negativní dopady informačního systému základních registrů.

Pro porovnání lineární závislosti sledovaných znaků je dále použit Pearsonův korelační koeficient, který kvantifikuje sílu lineární závislosti (viz vzorec (1)).

$$\rho_{X, Y} = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x}) * (Y_i - \bar{Y})}{\sqrt{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x}) * (Y_i - \bar{Y})}} \quad (1)$$

Pearsonův korelační koeficient nabývá hodnot $\langle -1; 1 \rangle$. Pokud se korelační koeficient blíží nule, jedná se o lineární nezávislost mezi sledovanými znaky. Pokud se blíží 1 a -1 jedná se o kladnou, respektive zápornou lineární závislost.

Pro výpočet regresní analýzy jsou využity nástroje aplikace MS Excel a kontrola těchto hodnot jsou využity analytické nástroje této aplikace.

Druhým nástrojem metodiky je kontingenční tabulka. Tento způsob vyjádření statistických dat byl použit k vyhodnocení odpovědí z druhé části dotazníku. Tyto odpovědi byly koncipovány jako tvrzení a každý účastník dotazníkového šetření odpovídal, do jaké míry s tímto výrokem souhlasí. Na výběr byly čtyři stupně odpovědí od „ano“, přes „spíše ano“, „spíše ne“ až po „ne“. Díky kontingenční tabulce lze získat přehledný souhrn těchto dat a dále s nimi pracovat.

5.2 Statistické vyhodnocení dotazníku

Statistické výsledky z dotazníkového šetření jsou rozděleny do dvou částí. Úvodní část vychází z první poloviny dotazníku, kde respondenti odpovídali na otázky ohledně přínosů a záporů Informačního systému základních registrů.

Druhá část šetření je zaměřena na pohled zaměstnanců veřejné správy na devět výroků, týkajících se projektu Informačního systému základních registrů.

Zaměstnanci veřejné správy ČR, kteří se zúčastnili dotazníkového šetření, byli rovným dílem zástupci státní správy a samosprávy.

5.2.1 Návrh dotazníku

Dotazník byl rozdělen na dvě samostatné části. Každá část je dále hodnocena odděleně a týká se jiných hypotéz stanovených v této práci.

První část dotazníku byla zaměřena na samotný dopad informačního systému základních registrů na činnost veřejné správy České republiky, a jaké přínosy a negativa tento systém přináší. První část dotazníku obsahovala tyto otázky:

- **Otázka č. 1:** Mělo spuštění základních registrů (1. 7. 2012) nějaký dopad na Vaši práci?
- **Otázka č. 2:** Myslíte si, že v současné podobě jsou základní registry spíše přínosem, nebo spíše problémem?
- **Otázka č. 3:** Vnímáte v současné chvíli nějaké pozitivní přínosy základních registrů pro Vaši práci?
- **Otázka č. 4:** Vnímáte v současné chvíli nějaké negativní dopady základních registrů na Vaši práci?
- **Otázka č. 5:** Myslíte si, že Vám IS základních registrů pomáhá uspořít čas při vyhledávání informací?

- **Otázka č. 6:** Myslíte si, že v budoucnu (např. za 1-2 roky) budou základní registry spíše přínosem, nebo spíše problémem?

Otázky číslo tři a čtyři byly dále rozšířeny žádostí o doplnění poznámky o tom, jaká pozitiva a negativa v projektu ISZR tazatel vidí.

Druhá část dotazníku obsahovala těchto devět výroků:

- Základní registry pomohou vnést pořádek do dat o obyvatelích, právnických osob a územní identifikace.
- Základní registry nic nepřinášejí, jen zvyšují chaos pracovních procesů, dostupnosti a přehlednosti informací.
- Do dvou let budou základní registry vnímány jako užitečný nástroj, který šetří práci úředníkům i občanům.
- Základní registry stály příliš mnoho peněz.
- Základní registry byly potřeba pro budování informačních systémů veřejné správy.
- Myšlenka, na které jsou základní registry postavené, tj. důležité informace mít garantované a jednotné, je v základu dobrá.
- Uvedení základních registrů do provozu bylo dobře připraveno a načasováno.
- Informovanost o základních registrech pro občany i úředníky je dostatečná.

S těmito výroky bylo možné souhlasit, či nesouhlasit v rozmezí čtyř odpovědí:

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

Odpovědi jsou ohodnoceny koeficienty od 1 do 4 a to v pořadí od nejvíce negativní odpovědi po nejvíce pozitivní. Díky tomuto systému je možné otestovat výše stanovené hypotézy.

5.2.2 První část dotazníkového šetření - otázky číslo 1 až 6

Otázka číslo 1

První otázka dotazníku se týkala míry dopadu spuštění informačního systému základních registrů na pracovní náplň dotazovaných. Všichni respondenti denně přicházejí s tímto systémem do styku, přesto nikdo z nich neuvedl jako odpověď, že uvedení základních registrů do ostrého provozu mělo zásadní dopad na činnost v zaměstnání. Tabulka č. 1 uvádí četnosti odpovědí všech respondentů a jejich procentuální vyjádření.

Tabulka 1 - míra dopadu ISZR na pracovní náplň zaměstnance veřejné správy ČR

Žádný dopad	Mírný dopad	Významný dopad	Zásadní dopad
10	20	10	0
25,00%	50,00%	25,00%	0,00%

Otázka číslo 2

Další otázkou byl respondent tázán, zda informační systém základních registrů nyní představuje spíše přínos nebo problém. Celé dvě třetiny dotázaných si myslí, že tento systém je spíše přínos a pouze třetina, že spíše problém. Vyhraněný názor zda je ISZR jednoznačný přínos nebo problém neměl nikdo z dotazovaných.

Otázky číslo 3 a 4

Tyto otázky se zabývaly tím, jestli zaměstnanci veřejné správy ČR vnímají nějaké pozitivní a negativní stránky tohoto informačního systému. Pouze 35% dotázaných odpovědělo, že vidí pozitivní přínosy ISZR, přesně 30% procent účastníků dotazníkového šetření uvedla, že vnímá spíše negativní dopady daného systému. Tyto dvě otázky byly dále rozšířeny o rozepisovací část, kde byly respondenti požádáni o vyjmenování pozitivních přínosů a negativních dopadů základních registrů na jejich pracovní náplň. Následující odrážky obsahují nejčastěji zmiňované přínosy a negativa.

Pozitivní přínosy:

- Jediné, státem garantované místo, kde lze najít informace o občanech, společnostech a nemovitostech.
- Mírný úbytek dotazů, které jsou adresovány orgány veřejné moci mezi sebou.
- V některých případech odpadá zdoluhavé získávání informací nutných pro probíhající řízení

Negativa:

- I rok po spuštění velká nepřípravenost orgánů veřejné správy - jak poskytovatelů dat, tak uživatelů.
- Nedotaženost legislativy.
- Zbytečný nárůst složitosti administrativy.
- Nekompatibilita s některými typy SW, zvláště u menších úřadů.
- Špatně zorganizovaná školení a malá dostupnost informací.
- Nízká informovanost koncových uživatelů a úředníků na malých obcích a v odloučených regionech.

- Chyby v ISZR - nelze se zatím spolehnout na uvedené údaje, z toho vyplývá vznik problémů.

Otázka číslo 5

Pátá otázka dotazníku byla zaměřena na úsporu času díky informačnímu systému základních registrů. Četnost a procentuální rozdělení odpovědí zobrazuje tabulka č. 2.

Tabulka 2 - Přehled četností a procentuální rozdělení odpovědí na otázku číslo pět

	Ano	Ne	Nevím
Samospráva	8	6	6
	40,00%	30,00%	30,00%
Státní správa	10	10	0
	50,00%	50,00%	0,00%

Z tabulky č. 2 vyplývá, že pro samosprávu představují základní registry spíše úsporu času. U státní správy není názor na toto téma jednoznačný, polovina dotázaných zhodnotila tuto otázku kladně a polovina záporně, není tedy prokazatelně jasné, zda základní registry zaměstnancům státní správy šetří čas.

Otázka číslo 6

Poslední šestá otázka se zabývala výhledem do budoucna a způsobem, jak tuto skutečnost vidí respondenti šetření, z odpovědí vyplývá, že většina respondentů má spíše pozitivní na budoucnost tohoto informačního systému a to v relativně vysokém poměru, který ve státní správě představuje 70% dotazovaných a v Samosprávě dokonce 80%. Tento stav přehledně zobrazuje následující tabulka č. 3.

Tabulka 3 - názor respondentů na budoucí přínos informačního systému základních registrů

	Jednoznačně přínos	Spíše přínos	Spíše problém	Jednoznačně problém
Samospráva	10	6	2	2
	50,00%	30,00%	10,00%	10,00%
Státní správa	0	14	6	0
	0,00%	70,00%	30,00%	0,00%

5.2.3 Regresní analýza první části dotazníkového šetření

Pro zhodnocení celkového pohledu Veřejné správy ČR byla zvolena metoda regresní analýzy pro vyhodnocení závislostí názorů na pozitivní a negativní dopady IS základních registrů na zaměstnance státní správy a samosprávy.

Regresní analýza je statistickou metodou, která se používá pro výpočet odhadů koeficientů lineární regresní funkce. Pro určení rovnice regresní funkce se vycházelo z dat v podobě uspořádaných dvojic číselných údajů, které představují jednotlivé odpovědi na otázky z dotazníku. Každé odpovědi byl přidělen koeficient od 1 do n. Koeficient 1 je roven nejvíce negativní odpovědi a nejvyšší koeficient vyjadřuje nejpozitivnější odpověď.

Příklad: Na otázku číslo 6 – „Myslíte si, že v budoucnu (např. za 1-2 roky) budou základní registry spíše přínosem, nebo spíše problémem?“ bylo možné odpovědět čtyřmi způsoby:

- jednoznačně problém
- spíše problém
- spíše přínos
- jednoznačně přínos

Po přidělení koeficientů vypadají odpovědi takto:

- jednoznačně problém = 1
- spíše problém = 2
- spíše přínos = 3
- jednoznačně přínos = 4

Dle tohoto klíče byly ohodnoceny všechny odpovědi a byly uspořádány do dvojic číselných údajů, tak aby bylo možné otestovat nulovou hypotézu regresní analýzy a vyjádřit, jaký je vztah mezi dopady informačního systému základních registrů na státní správu a samosprávu.

Nulová hypotéza H_0 : Vnímání pozitivních dopadů Informačního systému základních registrů je závislé na typu veřejné správy. Z toho vyplývá, že pohled státní správy a samosprávy na ISZR se liší.

To znamená, že nulová hypotéza $H_0: \rho_{x,Y} = 0$ a alternativní hypotéza $H_1: \rho_{x,Y} \neq 0$.

Výpočet:

Korelační koeficient $\rho_{x,Y}$: 0,53676

$\rho_{x,Y}^2$: 0,28811

Koeficient α : 0,73989

Koeficient β : 0,53676

Rovnice regresní přímky: $y=0,53676 * x +0,73989$

Pearsonův korelační koeficient, který je roven 0, 53676, ukazuje, že mezi sledovanými hodnotami existuje slabá lineární závislost.

V dalším výpočtu je na hladině významnosti 0,05 otestováno, zda je možné nulovou hypotézu zamítnout, nebo ji zamítnout možné není. Pomocí rovnice pro výpočet pozorované hodnoty testové statistiky otestujeme nulovou hypotézu. Rovnice pro tento výpočet vypadá následovně (viz vzorec (2)):

$$x = \frac{\rho_{X,Y} \cdot \sqrt{n-2}}{\sqrt{1-\rho_{X,Y}^2}} \quad (2)$$

Po dosazení získaných hodnot a vypočtení rovnice se $x = 8,56683$.

Kvantil studentova rozdělení pro stupeň volnosti 120 je roven $t_{1-\alpha;n-2} = 1,658$.

Z předešlých výpočtů vyplývá, že pozorovaná hodnota testového kritéria neleží v oboru přijetí, výsledkem regresní analýzy je tedy zamítnutí nulové hypotézy. Z uvedených výsledků dotazníkového šetření není tedy možné potvrdit, že názor na pozitivní přínosy a negativní dopady informačního systému základních registrů se ve státní správě a samosprávě liší.

5.2.4 Druhá část dotazníkového šetření - otázky číslo 7 až 15

Reakce na všechny tyto výroky jsou shrnuty v kontingenční tabulce v příloze této práce. Velmi zajímavé je, že u některých otázek je rozptyl odpovědí velmi malý a všichni účastníci průzkumu se s malými odchylkami shodují. Naopak některé otázky mají rozdílnější výsledky v závislosti na typu správy.

K této části dotazníkového průzkumu se váží zbylé hypotézy. Tedy:

- **H₀₁**: Pohled státní správy a samosprávy na Informační systém základních registrů se neliší a tento pohled je kladný.
- **H₀₂**: Názor státní správy i samosprávy je, že do budoucnosti (2 – 3 roky) bude ISZR pro Veřejnou správu pozitivním přínosem.
- **H₀₃**: Státní správa i samospráva souhlasí, že příprava projektu, ze strany státu, na zavedení a spuštění ISZR byla velmi dobrá.

Každou hypotézu ověříme pomocí jedné nebo více otázek z dotazníku. Otázky číslo 8 a 12 se týkají hypotézy **H₀₁**, otázky číslo 7 a 9 ukazují názor na budoucnost ISZR, tedy ověřuje hypotézu **H₀₂** a otázky číslo 10, 11, 13, 14 a 15 zhodnocují pravdivost hypotézy **H₀₃**.

Ověření hypotézy H₀₁

- **H₀₁**: Pohled státní správy a samosprávy na Informační systém základních registrů se neliší a tento pohled je kladný.

Tvrzení v této části dotazníku zkoumaly, jestli je pohled zaměstnanců státní správy a samosprávy na Informační systém základních registrů shodný a zda je kladný. Odpovědi přehledně zobrazuje následující tabulka.

Tabulka 4 - odpovědi na otázky 8 a 12 k hypotéze H₀₁

	Ano	Spíše ano	Spíše ne	Ne
Základní registry nic nepřinášejí, jen zvyšují chaos pracovních procesů, dostupnosti a přehlednosti informací.	6	6	12	16
Samospráva	2	0	4	14
Státní správa	4	6	8	2
Myšlenka, na které jsou základní registry postavené, tj. důležité informace mít garantované a jednotné, je v základu dobrá.	36	4	0	0
Samospráva	18	2	0	0
Státní správa	18	2	0	0

Pomocí testu chí-kvadrátu nezávislosti v kontingenční tabulce vypočteme Skutečné a očekávané četnosti odpovědí. Odpovědi jsou seskupeny podle koeficientu odpovědí (viz. Kapitola 5.2.3). V hlavičce tabulky jsou uvedeny četnosti odpovědí dole daných koeficientů od nejvíce pozitivních odpovědí po nejvíce negativní.

Tabulka 5 - tabulka četností odpovědí na otázky 8 a 12

	4	3	2	1
Samospráva	32	6	0	2
Státní správa	20	10	6	4

V další tabulce jsou zobrazeny očekávané četnosti odpovědí vypočtené pomocí vzorce pro výpočet očekávaných četností v kontingenční tabulce (viz vzorec (3)):

$$m_{ij} = \frac{R_i * S_j}{N} \quad (3)$$

Kde R_i je součet všech hodnot řádku i , S_j je součet všech hodnot ve sloupci j a N je celkový součet četností.

Tabulka 6 - tabulka očekávaných četností odpovědí na otázky 8 a 12

	4	3	2	1
Samospráva	26	8	3	3
Státní správa	26	8	3	3

Testování hypotézy je založeno na vzorci pro výpočet chí-kvadrátu (viz vzorec (4)):

$$X^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^s \frac{(n_{ij} - m_{ij})^2}{m_{ij}} \quad (4)$$

Testové kritérium $G = 10.436$ je větší než kritická hodnota $X_{(1-\alpha)} = 7.815$ na hladině významnosti 5%, z toho vyplývá, že zde existuje lineární závislost mezi znaky. Proto nulovou hypotézu H_{01} nezamítáme a můžeme potvrdit, že názor státní správy a samosprávy na Informační systém základních registrů se neliší.

Zbývá otestovat, zda je pohled kladný či negativní. Z počtu odpovědí vypočteme medián tohoto statistického souboru $Me = 4$. Z toho vyplývá, že nejčastější odpovědí na tuto supinu otázek bylo „Ano“. Díky tomuto zjištění můžeme potvrdit, že pohled veřejné správy na Informační systém základních registrů je kladný.

Ověření hypotézy H_{02}

- **H_{02} :** Názor státní správy i samosprávy je, že do budoucnosti (2 – 3 roky) bude ISZR pro Veřejnou správu pozitivním přínosem.

Další část dotazníku byla zaměřena na budoucnost projektu ISZR. Otázky číslo 7 a 9 se týkají především pozitivního dopadu tohoto systému na Veřejnou správu v nejbližší budoucnosti. Následující tabulka zobrazuje odpovědi na tyto otázky.

Tabulka 7 - odpovědi na otázky 7 a 9 k hypotéze H_{02}

	Ano	Spíše ano	Spíše ne	Ne
Základní registry pomohou vnést pořádek do dat o obyvatelích, právnických osob a územní identifikace.	14	18	6	2
Samospráva	12	6	0	2
Státní správa	2	12	6	0
Do dvou let budou základní registry vnímány jako užitečný nástroj, který šetří práci úředníkům i občanům.	4	22	6	8
Samospráva	4	12	2	2
Státní správa	0	10	4	6

Pomocí testu chí-kvadrátu nezávislosti v kontingenční tabulce vypočteme Skutečné a očekávané četnosti odpovědí. Odpovědi jsou seskupeny podle odpovědí respondentů.

Tabulka 8 - tabulka četností odpovědí na otázky 7 a 9

	4	3	2	1
Samospráva	16	18	2	4
Státní správa	2	22	10	6

V další tabulce jsou zobrazeny očekávané četnosti odpovědí vypočtené pomocí vzorce:

Tabulka 9 - tabulka očekávaných četností odpovědí na otázky 7 a 9

	4	3	2	1

Samospráva	9	20	6	5
Státní správa	9	20	6	5

Testové kritérium $G = 17.022$ je větší než kritická hodnota $X_{(1-\alpha)} = 7.815$ na hladině významnosti 5%, z toho vyplývá, že zde existuje lineární závislost mezi znaky. Hypotézu H_{02} tedy nezamítáme a z uvedeného vyplývá, že názor státní správy a veřejné správy se shoduje.

Z odpovědí opět vypočítáme medián $Me = 3$. Tato hodnota ukazuje, že nejčastější odpovědí na tuto skupinu otázek bylo „Spíše Ano“. Z toho vyplývá, že pohled na budoucnost přínosů Informačního systému základních registrů je opatrný a spíše pozitivní.

Ověření Hypotézy H_{03}

- H_{03} : Státní správa i samospráva souhlasí, že příprava projektu, ze strany státu, na zavedení a spuštění ISZR byla velmi dobrá.

Poslední hypotéza, kterou testují odpovědi na otázky číslo 10, 11, 13, 14 a 15, se týká připravenosti veřejné správy na zavedení ISZR, informovanosti o tomto projektu a pomoci centrálních orgánů s implementací tohoto systému do běžné činnosti zaměstnanců veřejné správy.

Tabulka 10 - odpovědi na otázky číslo 10, 11, 13, 14 a 15

	Ano	Spíše ano	Spíše ne	Ne
Základní registry stály příliš mnoho peněz.	22	16	2	0
Samospráva	12	8	0	0
Státní správa	10	8	2	0
Základní registry byly potřeba pro budování informačních systémů veřejné správy.	14	18	0	8
Samospráva	6	10	0	4
Státní správa	8	8	0	4
Uvedení základních registrů do provozu bylo dobře připraveno a načasováno.	0	0	16	24
Samospráva	0	0	6	14
Státní správa	0	0	10	10
Informovanost o základních registrech pro občany i úředníky je dostatečná.	0	10	6	24
Samospráva	0	4	0	16
Státní správa	0	6	6	8
Příprava územní samosprávy na základní registry byla silně podceněna.	22	10	6	2
Samospráva	14	2	4	0
Státní správa	8	8	2	2

Pomocí testu chí-kvadrátu nezávislosti v kontingenční tabulce vypočteme Skutečné a očekávané četnosti odpovědí.

Tabulka 11 - tabulka četností odpovědí na otázky 10, 11, 13, 14 a 15

	4	3	2	1
Samospráva	6	18	16	60
Státní správa	10	18	32	40

Očekávané četnosti odpovědí znázorňuje tabulka číslo 12.

Tabulka 12 - tabulka četností odpovědí na otázky 10, 11, 13, 14 a 15

	4	3	2	1
Samospráva	8	18	24	50
Státní správa	8	18	24	50

Testové kritérium $G = 10.333$ je větší než kritická hodnota $X_{(1-\alpha)} = 7.815$ na hladině významnosti 5%, z toho vyplývá, že zde existuje lineární závislost mezi znaky. Hypotézu H_{03} také nezamítáme a z uvedeného vyplývá, že názor státní správy a veřejné správy se shoduje i v pohledu na připravenost tohoto projektu ze strany státu.

Hodnota mediánu tohoto statistického souboru je rovna $Me = 1$. Tato hodnota značí odpověď „Ne“, proto nemůžeme přijmout hypotézu H_3 . Z výsledků vyplývá, že připravenost projektu nebyla dostačující, orgány veřejné moci nebyly dopředu dostatečně informovány o všech svých povinnostech a celý projekt je považován za velmi drahý.

6 Zhodnocení výsledků

Pro vyhodnocení dotazníkového šetření byly stanoveny celkem čtyři hypotézy H_0 až H_3 . Výsledky dotazníků potvrdily přijetí hypotéz H_{01} a H_{02} .

- **H_{01} :** Pohled státní správy a samosprávy na Informační systém základních registrů se neliší a tento pohled je kladný.
- **H_{02} :** Názor státní správy i samosprávy je, že do budoucnosti (2 – 3 roky) bude ISZR pro Veřejnou správu pozitivním přínosem.

Z toho vyplývá, že implementace a spuštění projektu základních registrů měla pozitivní dopad na veřejnou správu České republiky a i názory na pozitivní dopady tohoto projektu do budoucna jsou kladné.

Naopak hypotézy H_{0a} H_{03} na základě výsledků dotazníkového průzkumu být přijaty nemohly. Znění těchto hypotéz:

- **H_0 :** Vnímání pozitivních dopadů Informačního systému základních registrů je závislé na typu veřejné správy. Z toho vyplývá, že pohled státní správy a samosprávy na ISZR se liší.
- **H_{03} :** Státní správa i samospráva souhlasí, že příprava projektu, ze strany státu, na zavedení a spuštění ISZR byla velmi dobrá.

Nepotvrzení těchto hypotéz poukazuje i na negativní stránky spuštění informačního systému základních registrů. Hlavní problém tkví v přípravě tohoto projektu a informovanosti všech orgánů veřejné správy před spuštěním tohoto projektu. Stejně tak se nepotvrdilo, že vnímání pozitivních přínosů a negativních dopadů projektu ISZR se liší mezi státní správou a samosprávou.

Z výše uvedených výsledků je tedy patrné, že celkové dopady Informačního systému základních registrů na veřejnou správu České republiky jsou kladné a tento projekt je zaměstnanci veřejné správy přijímán velmi dobře, pouze s menšími výhradami k implementaci tohoto projektu. Hlavní výtkou, která se objevovala velmi často v celém dotazníkovém průzkumu, byl názor na velmi špatnou úvodní informovanost celé veřejné správy a zmatenost dostupných informací.

Druhá výtka směřovala k poměru velké finanční náročnosti projektu a jeho dosavadních přínosů, tento poměr je ale vnímán jako relativní a do budoucna by se měl zmenšovat.

7 Závěr

Po prostudování teoretických podkladů a provedení dotazníkového šetření na subjektech veřejné správy a porovnání tohoto projektu s podobnými v zahraničí, lze konstatovat, že Informační systém základních registrů má pozitivní dopad na Veřejnou správu České republiky.

Samozřejmě tento projekt provází i negativní stránky implementace nového systému a změn v administrativě veřejné správy. Většina respondentů si stěžovala na nedostatečnou dostupnost informací ohledně přihlášení všech agend a procesů do Informačního systému základních registrů, dále je jako problém vnímána informační podpora a školení zaměstnanců veřejné správy, neboť mnoho informací a postupů po zavedení tohoto informačního systému bylo dodatečně legislativou pozměněno a upraveno. Z těchto důvodů nebyly školení vždy aktuální a informace dostupné pro subjekty veřejné správy mohly být někdy matoucí.

Na rozdíl od jiných států v Evropě je tento systém v České republice plně zajišťován státem od prvotního návrhu zákona až po kompletní provoz tohoto systému. Cílem tohoto projektu je zavedení jednotného systému pro sdílení informací dostupných pro veřejnou správu České republiky. Toto sdílení jednotných garantovaných dat, má za cíl urychlit a zjednodušit postupy veřejné správy a občanům České republiky zjednodušit komunikaci s těmito orgány. Informační systém základních registrů je velmi důležitým krokem k elektronizaci Veřejné správy ČR. Doplňuje další projekty eGovernmentu jako jsou Datové schránky, CzechPOINT a další. Celá koncepce eGovernmentu je přinést občanům České republiky komfortnější a efektivnější veřejnou správu, zjednodušení administrativních úkonů a celkově i úsporu veřejných financí, díky větší propojenosti všech agend a procesů veřejné správy České republiky.

8 Seznam použitých zdrojů

1. **Praha, Institut pro veřejnou správu.** Slovník nejčastěji používaných pojmů ve veřejné správě. *Slovník nejčastěji používaných pojmů ve veřejné správě*. [Online] Institut pro veřejnou správu Praha, 2008 - 2013. <http://svs.institutpraha.cz/>.
2. **VŠ regionálního rozvoje, V.** Vysoká škola regionálního rozvoje. [Online] 2004 - 2013. <http://www.vsrr.cz/kestazeni/predmety/vs.pdf>.
3. **s.r.o., ADVICE.CZ.** e-government Strategické Dokumenty 1.díl. <http://www.isvs.cz/>. [Online] 2011. <http://www.isvs.cz/e-government-strategicke-dokumenty-1-dil/>.
4. **unie, ICT.** *ICT Unie*. [web] místo neznámé : ICT Unie, 2012.
5. **Ministerstvo vnitra České republiky.** Strategie 2020. *web Ministerstva vnitra České republiky - Strategie 2020*. [Online] Ministerstvo vnitra České republiky, 2010. <http://www.mvcr.cz/clanek/i2010.aspx>.
6. **Vít, Lidinský, a další, a další.** *eGovernment bezpečně*. Praha : Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2462-1.
7. **Ministerstvo vnitra České republiky.** Egovernment - Ministerstvo vnitra České republiky. [Online] 2010. <http://www.mvcr.cz/egovernment.aspx>.
8. **Ministerstvo vnitra České republiky.** *Czech POINT*. [Online] 2012. <http://www.czechpoint.cz/web/>.
9. **J.Peterka.** <http://www.bajecnysvet.cz/>. <http://www.bajecnysvet.cz/>. [Online] 2011. <http://www.bajecnysvet.cz/obsah/4.php>.
10. **Ministerstvo vnitra České republiky.** www.datoveschranky.info. [Online] 2012. http://www.datoveschranky.info/assets/ke-stazeni/provozni_rad_isds.pdf.
11. **Peterka, J.** De-Mail: rozumnější než datové schránky? *eArchiv.cz*. [Online] 2011. <http://www.earchiv.cz/b11/b0509001.php3>.
12. **Ministerstvo vnitra České republiky a Cortis consulting s.r.o.** *Základní registry jsou jedním ze základních pilířů eGovernmentu (elektronické veřejné správy). Základním cílem je ulehčit občanům, firmám a dalším subjektům styk s veřejnou správou, tj. minimalizovat počet návštěv na úřadech a využít možností technologií*. Praha : autor neznámý, 2012.
13. **Ministerstvo vnitra České republiky.** Správa základních registrů. [Online] 2010 -2012. <http://www.szrcr.cz/>.

14. **Cortis Consulting s.r.o.** *webové stránky Plzeňského kraje*. [Online] 24. 4 2012.
<http://www.plzensky->

[kraj.cz/cs/system/files/users/u1005456/cortis_prezentace_doizr_pro_plzensky_kraj_v1.00.pdf](http://www.plzensky-kraj.cz/cs/system/files/users/u1005456/cortis_prezentace_doizr_pro_plzensky_kraj_v1.00.pdf).

15. **kolektiv, Dušan Hendrych a.** *Správní právo - obecná část*. Praha : autor neznámý, 2009.
ISBN 8086395863.

9 Seznam tabulek

Tabulka 1 - míra dopadu ISZR na pracovní náplň zaměstnance veřejné správy ČR	30
Tabulka 2 - Přehled četností a procentuální rozdělení odpovědí na otázku číslo pět.....	31
Tabulka 3 - názor respondentů na budoucí přínos informačního systému základních registrů	31
Tabulka 4 - odpovědi na otázky 8 a 12 k hypotéze H_{01}	34
Tabulka 5 - tabulka četností odpovědí na otázky 8 a 12.....	34
Tabulka 6 - tabulka očekávaných četností odpovědí na otázky 8 a 12.....	34
Tabulka 7 - odpovědi na otázky 7 a 9 k hypotéze H_{02}	35

10 Přílohy

10.1 Dotazník

Dopady informačního systému základních registrů na veřejnou správu ČR

Dobrý den, chtěl bych Vás touto cestou požádat o vyplnění krátkého dotazníku, týkajícího se dopadů IS základních registrů na veřejnou správu ČR. Pole pro odpovědi jsou koncipovány jako rozevírací seznam, prosím použijte pouze hodnotu z předem nabízených. Tento průzkum je prováděn v rámci zpracování bakalářské práce a je anonymní. Žádám Vás pouze o vyplnění názvu organizace z důvodu statistického třídění dat, název Vaší organizace nebude v práci jmenovitě uveden.

Název organizace:

Typ správy:

--	--

1	Mělo spuštění základních registrů (1. 7. 2012) nějaký dopad na Vaši práci?	
2	Myslíte si, že v současné podobě jsou základní registry spíše přínosem, nebo spíše problémem?	
3	Vnímáte v současné chvíli nějaké pozitivní přínosy základních registrů pro Vaši práci?	
Pokud ano tak jaké:		
4	Vnímáte v současné chvíli nějaké negativní dopady základních registrů na Vaši práci?	
Pokud ano tak jaké:		
5	Myslíte si, že Vám IS základních registrů pomáhá uspořít čas při vyhledávání informací?	
6	Myslíte si, že v budoucnu (např. za 1-2 roky) budou základní registry spíše přínosem, nebo spíše problémem?	

Přečtěte si prosím následující výroky a vyberte ANO, pokud s nimi souhlasíte nebo vyberte NE, pokud tomu tak není:

7	Základní registry pomohou vnést pořádek do dat o obyvatelích, právnických osob a územní identifikace.	
8	Základní registry nic nepřinášejí, jen zvyšují chaos pracovních procesů, dostupnosti a přehlednosti informací.	
9	Do dvou let budou základní registry vnímány jako užitečný nástroj, který šetří práci úředníkům i občanům.	
10	Základní registry stály příliš mnoho peněz.	
11	Základní registry byly potřeba pro budování informačních systémů veřejné správy.	
12	Myšlenka, na které jsou základní registry postavené, tj. důležité informace mít garantované a jednotné, je v základu dobrá.	
13	Uvedení základních registrů do provozu bylo dobře připraveno a načasováno.	
14	Informovanost o základních registrech pro občany i úředníky je dostatečná.	
15	Příprava územní samosprávy na základní registry byla silně podceněna.	

Děkuji za Váš čas.
Matěj Havel

10.2 Kontingenční tabulka pro otázky 7 – 15

	Ano	Spíše ano	Spíše ne	Ne
Základní registry pomohou vnést pořádek do dat o obyvatelích, právnických osob a územní identifikace.	14	18	6	2
Samospráva	12	6	0	2
Státní správa	2	12	6	0
Základní registry nic nepřinášejí, jen zvyšují chaos pracovních procesů, dostupnosti a přehlednosti informací.	6	6	12	16
Samospráva	2	0	4	14
Státní správa	4	6	8	2
Do dvou let budou základní registry vnímány jako užitečný nástroj, který šetří práci úředníkům i občanům.	4	22	6	8
Samospráva	4	12	2	2
Státní správa	0	10	4	6
Základní registry stály příliš mnoho peněz.	22	16	2	0
Samospráva	12	8	0	0
Státní správa	10	8	2	0
Základní registry byly potřeba pro budování informačních systémů veřejné správy.	14	18	0	8
Samospráva	6	10	0	4
Státní správa	8	8	0	4
Myšlenka, na které jsou základní registry postavené, tj. důležité informace mít garantované a jednotné, je v základu dobrá.	36	4	0	0
Samospráva	18	2	0	0
Státní správa	18	2	0	0
Uvedení základních registrů do provozu bylo dobře připraveno a načasováno.	0	0	16	24
Samospráva	0	0	6	14
Státní správa	0	0	10	10
Informovanost o základních registrech pro občany i úředníky je dostatečná.	0	10	6	24
Samospráva	0	4	0	16
Státní správa	0	6	6	8
Příprava územní samosprávy na základní registry byla silně podceněna.	22	10	6	2
Samospráva	14	2	4	0
Státní správa	8	8	2	2
Celkový součet	118	104	54	84